

การประเมินผลการผูกเสี่ยว

ในบทนี้ผู้วิจัยได้แบ่งการศึกษาออกเป็น 2 ส่วนหลัก ส่วนที่ 1 เป็นการประเมินผลการผูกเสี่ยวทางการในด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมืองและการปกครอง โดยประเมินกับเสี่ยวดั้งเดิม ส่วนที่ 2 เป็นการศึกษาเกี่ยวกับทัศนคติของเสี่ยวดั้งเดิม เสี่ยวทางการและประชาชนถึงอำเภอเบญจน้อยในหมู่บ้านตัวอย่างที่มีต่อโครงการผูกเสี่ยวทางการและการผูกเสี่ยวดั้งเดิม ดังรายละเอียดต่อไปนี้.-

ส่วนที่ 1 การประเมินผลการผูกเสี่ยวทางการในด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และการปกครอง

1. ในด้านเศรษฐกิจ

ผู้เสี่ยวได้ให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกันในด้านของฝาก คำสั่งของ ด้านการเงิน ด้านแรงงาน และด้านบริการ ดังนี้

1.1 ในด้านของฝาก เมื่อเสี่ยวไปเยี่ยมผู้เสี่ยว ส่วนใหญ่ได้มีของฝาก ไปฝากผู้เสี่ยว ได้พบว่าเสี่ยวไปเยี่ยมผู้เสี่ยวมีของฝากทุกครั้ง มากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 74.2 เป็นเสี่ยวดั้งเดิมร้อยละ 82.5 เสี่ยวทางการร้อยละ 64.8 มีของฝากบางครั้ง และไม่มีของฝากทุกครั้ง ร้อยละ 12.9 เท่ากัน

แสดงให้เห็นว่าเสี่ยวดั้งเดิมเมื่อไปเยี่ยมผู้เสี่ยวได้มีของฝากทุกครั้ง มากกว่าเสี่ยวทางการค่อนข้างมาก (ดังตารางที่ 6.1)

ตารางที่ 6.1

อัตราร้อยละของการมีของฝากเมื่อเลี้ยงคังเค็มและเลี้ยงทางการไปเยี่ยมดูเลี้ยง

การมีของฝาก	เลี้ยงคังเค็ม	เลี้ยงทางการ	รวม
มีทุกครั้ง	82.5 (85)	64.8 (59)	74.2 (144)
มีบางครั้ง	9.7 (10)	16.5 (15)	12.9 (25)
ไม่มีทุกครั้ง	7.8 (8)	18.7 (17)	12.9 (25)
รวม	100.0 (103)	100.0 (91)	100.0 (194)

ประเภทของฝาก

เมื่อเลี้ยงคังเค็มและเลี้ยงทางการไปเยี่ยมดูเลี้ยง ส่วนใหญ่ของฝากเป็นผักสวนครัว ผักไม้ และอื่น ๆ มีมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 24.9 ผักสวนครัว ได้แก่ มะเขือ พริก พัก แผลง แตง ถั่ว ผักไม้ ได้แก่ มะม่วง ขนุน มะพร้าว อื่น ๆ เช่น หน่อไม้ เห็ด ข้าวสาร หนากพลู ข่าขมิ้น เกลือ ปลากระป๋อง ข้าวใหม่ ข้าวไร้ ฯลฯ เป็นของฝากจากเลี้ยงคังเค็มและเลี้ยงทางการ ร้อยละ 25.3 และ 24.3 ตามลำดับ ของฝากจำพวกผักไม้ หน่อไม้ ปลา เป็ด ไก่ และอื่น ๆ น้อยที่สุดเพียงร้อยละ 7.1 เป็นของฝากจากเลี้ยงคังเค็มและเลี้ยงทางการ ร้อยละ 7.4 และ 6.8 ตามลำดับ (ดังตารางภาคผนวก ก.ที่ 24)

เมื่อดูเสี้ยวทั้งเค็มและดูเสี้ยวทางการมาเขียนเสี้ยว ส่วนใหญ่ได้มีของ
 ฝากทุกครั้ง คิดเป็นร้อยละ 70.5 เป็นเสี้ยวทั้งเค็มร้อยละ 77.7 เป็นเสี้ยวทาง
 การ ร้อยละ 62.1 รองลงมาไม่มีของฝากทุกครั้ง ร้อยละ 15.3 เป็นเสี้ยวทั้งเค็ม
 ร้อยละ 8.7 เสี้ยวทางการร้อยละ 23.0 ซึ่งมีความแตกต่างกันค่อนข้างจะมาก
 (ตารางที่ 6.2)

ตารางที่ 6.2

อัตราร้อยละของการมีของฝากเมื่อดูเสี้ยวทั้งเค็มและเสี้ยวทางการมาเขียนดูเสี้ยว

การมีของฝาก	เสี้ยวทั้งเค็ม	เสี้ยวทางการ	รวม
มีทุกครั้ง	77.7 (80)	62.1 (54)	70.5 (134)
มีบางครั้ง	13.6 (14)	14.9 (13)	14.2 (27)
ไม่มีทุกครั้ง	8.7 (9)	23.0 (20)	15.3 (29)
รวม	100.0 (103)	100.0 (87)	100.0 (190)

แสดงให้เห็นว่าดูเลี้ยวทั้งเดิม ส่วนใหญ่เมื่อมาเยี่ยมเลี้ยวได้มีของฝาก
ทุกครั้ง มากกว่าดูเลี้ยวทางการมีของฝากเลี้ยว ที่เป็นเช่นนี้อาจจะเป็นเพราะความ
สัมพันธ์ของเลี้ยวทั้งเดิมมีมากกว่าเลี้ยวทางการ และ/หรือ เลี้ยวทางการอาจไม่ได้
ตั้งใจจะไปเยี่ยมดูเลี้ยว แต่ไปเพราะส่วนตัว ผ่านไปถึงไปแวะ จึงไม่มีของฝากไปให้ดู
เลี้ยวก็ได้

ประเภทของฝาก

เมื่อดูเลี้ยวทั้งเดิมและเลี้ยวทางการมาเยี่ยมเลี้ยว ส่วนใหญ่ของฝาก
เป็นผักสวนครัว ผลไม้ คิดเป็นร้อยละ 23.0 พบว่าเป็นของฝากจากเลี้ยวทั้งเดิมและ
เลี้ยวทางการ ร้อยละ 26.6 และ 17.9 ตามลำดับ ซึ่งมีความแตกต่างกันไม่มากนัก
แต่ของฝากประเภทผักสวนครัว ผลไม้ เนื้อวัว ปลา เป็ดไก่ น้อยที่สุดเพียงร้อยละ
7.4 เป็นของฝากจากเลี้ยวทั้งเดิม และเลี้ยวทางการ ร้อยละ 6.4 และ 9.0
ตามลำดับ อื่น ๆ ได้แก่ หน่อไม้ เห็ด ปลาร้าอึ่ง คอกระเจียว พืช ยาสูบ เหล้า
ชา ร้อยละ 19.3 (จิงการางภาคผนวก ก.ที่ 25)

1.2 การให้ความช่วยเหลืองานสิ่งของ

เลี้ยวทั้งเดิมเมื่อติดต่อกันและกัน ส่วนใหญ่ได้ขอความช่วยเหลือ
ด้านเมล็ดพันธุ์ข้าว หน่อไม้ หน่อกล้วย หน่อข้าว เป็ดไก่ เพื่อเป็นอาหารและเพื่อ
มาทำพันธุ์ บางรายได้ขอข้าวเปลือกครั้งละ 4-5 ถัง เพื่อนำบริโภค

เลี้ยวทางการส่วนใหญ่ได้ให้ไม้เลี้ยวมาปลูกกระต๊อบปลายนา ให้
ไม้มาปลูกบ้าน ช่วยเขียนแปลนบ้าน ให้เมล็ดพันธุ์ข้าว ให้หน่อไม้สำหรับทำพันธุ์
ชา เป็นต้น

แสดงให้เห็นว่าเสี่ยวทางการได้ช่วยเหลือกันด้านสิ่งของไม่ค่อย
ไปกว่าเสี่ยวคั้งเคิม แม้ว่าประเภทการช่วยเหลือจะแตกต่างกัน

1.3 ในด้านการเงิน ผู้เสี่ยวคั้งเคิมได้ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน โดยให้
ยืมเงิน ไม่ถือคอกเบี้ย ไม่กำหนดเวลาส่งคืน และไม่ต้องมีสิ่งของค้ำประกัน จำนวน
เงินที่ให้ยืมตั้งแต่ 50-3,000 บาท มีจำนวน 14 ราย หรือร้อยละ 13.6 ของจำนวน
เสี่ยวที่ไปติดต่อกัน แต่มีเสี่ยว 1 ราย ยืมเงินผู้เสี่ยวไปลงทุนในการเพาะปลูก ยืม 3
ครั้ง ๆ ละ 2,000 บาท โดยไม่ถือคอกเบี้ย เสี่ยวทางการได้ให้ผู้เสี่ยวยืมเงินครั้ง
ละ 100-200 บาท มีจำนวน 5 ราย หรือร้อยละ 5.2 ของจำนวนเสี่ยวที่ไปติดต่อกัน

แสดงให้เห็นว่าผู้เสี่ยวคั้งเคิมได้ช่วยเหลือกันด้านการเงินทั้งจำนวน
เงิน และจำนวนคนมากกว่าผู้เสี่ยวทางการ ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะความสัมพันธ์ใกล้ชิด
สนิทสนมของผู้เสี่ยวคั้งเคิมมีมากกว่าเสี่ยวทางการก็ได้

1.4 ในด้านแรงงาน ผู้เสี่ยวคั้งเคิมส่วนใหญ่ได้ช่วยเหลือกันด้าน
เกี่ยวข้าว นวดข้าว เติบยไม้ ปูลูบย่าน ช่วยติดตามควายที่หาย ได้ช่วยพาไปซื้อควาย
ช่วยเหลือยืม และอื่น ๆ เป็นต้น ผู้เสี่ยวทางการส่วนใหญ่ได้ช่วยเหลือกันด้าน เกี่ยว
ข้าว นวดข้าว ช่วยเก็บพริก ช่วยเก็บเกี่ยวหัวมันสำปะหลัง ช่วยตามหาควายที่หายและ
อื่น ๆ เป็นต้น

เมื่อพิจารณาแล้ว เห็นว่าเสี่ยวคั้งเคิมมีการช่วยเหลือกันด้าน
แรงงานมากกว่าผู้เสี่ยวทางการ ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะการติดต่อสัมพันธ์ของเสี่ยว
ทางการยังมีไม่มากเท่าเสี่ยวคั้งเคิมก็ได้

1.5 ในด้านบริการ ผู้เสี่ยวคั้งเคิมส่วนใหญ่ ช่วยพาผู้เสี่ยวไปแลกข้าว
ในหมู่บ้าน ช่วยให้คำแนะนำด้านการเจ็บป่วย ให้คำแนะนำด้านการประกันราคาข้าว
ช่วยหางานให้ทำ นอกจากนี้มีผู้เสี่ยวบางรายที่เป็นตำรวจ ได้ช่วยเสี่ยวป้องกันการ

ปล้นวัว ถวาย ฯลฯ เป็นต้น ภูเสื้อต้องการส่วนใหญ่ว่ายหางานให้ทำ เป็นต้นว่างานรับจ้างซุกมันสำปะหลัง ช่วยให้คำแนะนำเกี่ยวกับหนังสืออ่านเล่น ให้เสื้อยืมหนังสือ นอกจากนี้มีภูเสื้อบางรายให้เสื้อช่วยหาเสียงเลือกตั้งกำนัน ฯลฯ เป็นต้น

พิจารณาแล้ว เสื้อต้องการแม้ว่าจะมีเสื้อเข้ามาเพียง 2 ปีเศษ แต่ก็มิพบขาดงานให้บริการเสื้อด้วยกันหลาย ๆ อย่างไม่ยิ่งหย่อนกว่าเสื้อถึงเดิม

2. ในบ้านสังคม

เสื้อถึงเดิม ส่วนใหญ่ได้คิดต่อเยี่ยมเยียนซึ่งกันและกัน เป็นกันวามาพูดคุยถามข่าวคราว และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน ทำให้เสื้อมีความอบอุ่นใจ หายเหงาได้ ได้ปรึกษาปัญหาทุกข์ร้อนซึ่งกันและกัน เช่นเสื้อบางรายสามีเป็นทหารเกณฑ์รกรายอยู่บ้านความลำบาก มีความเหงา เสื้อได้มาพูดคุยเป็นเพื่อนปลอบใจ ทำให้เสื้อมีความสบายใจขึ้น นอกจากนี้เสื้อส่วนมากได้ไปเที่ยวงานบุญด้วยกัน เช่น บุญเวส บุญบั้งไฟ สงกรานต์ งานกรฐิน ฯลฯ เป็นต้น เป็นการช่วยให้จิตใจเบิกบาน และได้รู้จักคนมากขึ้น เมื่อเสื้อไปเยี่ยมเยียนซึ่งกันและกันนั้น ญาติของเสื้อในครอบครัวเสื้อ และคนในหมู่บ้านของเสื้อ ได้ให้การต้อนรับอย่างอบอุ่น เป็นกันเอง ทำให้เสื้อสบายใจ และอบอุ่นใจ

เสื้อต้องการส่วนใหญ่ได้คิดต่อซึ่งกันและกัน โดยมาพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน และปรึกษาปัญหาซึ่งกันและกัน เช่น การเลือกคู่ครอง การหาเงินมาใช้ในการแต่งงาน การเรียนต่อ การรักษาพยาบาลผู้เจ็บป่วย นอกจากนี้ยังได้ไปเที่ยวงานบุญต่าง ๆ ด้วยกันเหมือน ๆ เสื้อถึงเดิม และได้ช่วยงานบรรพชา งานแต่งงาน งานศพ ฯลฯ เป็นต้น

3. ในด้านการเมือง และการปกครอง

เลี้ยวถึงเก็บส่วนใหญ่ที่อยู่หมู่บ้านเดียวกัน กู้เสียวได้ชวนกันไปร่วมประชุมเมื่อผู้ใหญ่บ้านเรียกประชุม ชวนกันไปพัฒนาหมู่บ้าน และพัฒนาวัด

กูเสียวทางการที่อยู่หมู่บ้านใกล้เคียงกัน ได้ชวนกันไปพัฒนาวัด พัฒนาหมู่บ้าน ให้มีความเป็นอยู่ดีขึ้น เลี้ยวที่เป็นลูกเลี้ยวชาวบ้านและนักเรียนได้ช่วยกระตุ้นให้กูเสียวสนใจในการปกครองท้องถิ่น เช่นในเรื่องสภาตำบล เรื่องการเข้าร่วมกลุ่มต่างๆ ในหมู่บ้าน กระตุ้นให้สนใจด้านการเลือกตั้ง ทั้งการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และการเลือกตั้งกำนัน กูเสียวบางรายก็ขอให้เลี้ยวช่วยหาเสียงในการเลือกตั้งกำนันประจำตำบล เหล่านี้เป็นต้น

พิจารณาแล้วจะเห็นได้ว่า เลี้ยวทางการได้มีบทบาทด้านการช่วยกระตุ้นให้กูเสียวได้สนใจในทางการเมืองและการปกครอง ก่อนที่จะเกินกว่าเลี้ยวถึงเดิม ทั้งนี้อาจจะเห็นเพราะว่าเลี้ยวทางการที่เป็นนักเรียน ซึ่งมีมากกว่าเลี้ยวถึงเดิม อาจจะมีส่วนกระตุ้นให้กูเสียวสนใจด้านการเมืองและการปกครองก็ได้

สรุป การประเมินผลการบุกเลี้ยวทางการในด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และการปกครอง

1. ในด้านเศรษฐกิจ กูเสียวได้ช่วยเหลือซึ่งกันและกันด้านของฝาก ด้านสิ่งของ ด้านการเงิน ด้านแรงงาน และด้านบริการ ดังนี้.-

ด้านของฝาก เลี้ยวถึงเก็บส่วนใหญ่เมื่อไปเยี่ยมซึ่งกันและกันจะมีของฝากทุกครั้ง ประเภทของฝากได้แก่ ผักสวนครัว ผลไม้ และอื่น ๆ เช่น หน่อไม้ เห็ด ข้าวสาร หนากพุด ยาสูบ เกือบ ปอแก้ว ผักไหม ขี้ไก่ ฯลฯ สำหรับของฝากที่เลี้ยวทางการนำไปฝากกูเสียวนั้น ส่วนใหญ่มีของฝากทุกครั้ง ประเภทของฝากส่วนใหญ่ก็คล้าย ๆ กับเลี้ยวถึงเดิม

ด้านสิ่งของ เลี้ยวทั้งเดิมส่วนใหญ่ได้ไปติดต่อขอเมล็ดพันธุ์ข้าวมาเพาะปลูก ขอข้าวเปลือกมาบริโภค ขอปุ๋ยเคมี ปุ๋ยคอก ปุ๋ยราฆ่า เบ็ดไก่ เลี้ยวทางการส่วนใหญ่ได้ไปขอใบฎีเลี้ยวมาปลูกกระเทียมปลายนา มาปลูกบ้าน ขอเมล็ดพันธุ์ข้าวมาเพาะปลูก และขอท่อนมันสำปะหลังมาทำพันธุ์ และให้ช่วยเขียนแปลนบ้านให้ เป็นต้น

ด้านการเงิน เลี้ยวทั้งเดิมส่วนใหญ่ได้ให้ฎีเลี้ยวยืมเงินโดยไม่คิดดอกเบี้ย ไม่ปีสิ่งของค้าประกัน ให้ยืมเงินตั้งแต่ 50-3,000 บาท มีจำนวน 14 รายหรือร้อยละ 13.6 ของจำนวนเลี้ยวที่ไปติดต่อกัน เลี้ยวทางการให้ฎีเลี้ยวยืมเงินครั้งละ 100 - 200 บาท มีจำนวน 5 ราย หรือร้อยละ 5.2 ของจำนวนเลี้ยวที่ไปติดต่อกัน

ด้านแรงงาน เลี้ยวทั้งเดิมส่วนใหญ่ได้ช่วยกันค้ำเอา เลี้ยวข้าว นวดข้าว เลื่อยไม้ ช่วยปลูกบ้าน ช่วยติดตามควายที่หาย ให้ช่วยพาไปซื้อควาย ช่วยเลี้ยงหมู ฯลฯ เป็นต้น เลี้ยวทางการส่วนใหญ่ได้ช่วยกันค้ำเอา เลี้ยวข้าว นวดข้าว ช่วยตามควายที่หาย ค้ำเอา ๆ กับบทบาทของเลี้ยวทั้งเดิม ต่างกันแต่เลี้ยวทางการได้ช่วยเก็บเกี่ยวหัวมันสำปะหลัง ช่วยเก็บพริก ฯลฯ เป็นต้น

ด้านบริการ เลี้ยวทั้งเดิมส่วนใหญ่ช่วยพาฎีเลี้ยวไปแลกข้าวในหมู่บ้าน ช่วยให้คำปรึกษาแนะนำด้านการเจ็บป่วย ด้านการประกันราคาข้าว ช่วยหางานให้ทำ ฯลฯ เป็นต้น เลี้ยวทางการส่วนใหญ่ได้ช่วยหางานให้ฎีเลี้ยว ช่วยให้คำแนะนำเกี่ยวกับหนังสืออ่านเล่นให้เลี้ยวยืมหนังสือ ฯลฯ เป็นต้น

2. ในด้านสังคม

เลี้ยวทั้งเดิมส่วนใหญ่ได้ติดต่อเยี่ยมเยียนซึ่งกันและกัน ปรึกษานโยบายทุกข์ร้อนซึ่งกันและกัน ได้ไปเที่ยวเทศกาลงานบุญด้วยกัน เลี้ยวทางการส่วนใหญ่ได้ติดต่อเยี่ยมเยียนซึ่งกันและกัน ได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน เช่น การเลือกผู้ครองการเรือนก่อน การรักษาพยาบาลผู้เจ็บป่วย การไปเที่ยวงานบุญด้วยกัน ฯลฯ เป็นต้น

3. ในด้านการเมืองและการปกครอง

เลี้ยวตั้งเดิมส่วนใหญ่ที่อยู่หมู่บ้านเดียวกัน ได้ชวนกันไปเข้าร่วมประชุมเมื่อผู้ใหญ่บ้านเรียกประชุม ชวนกันไปพัฒนาหมู่บ้านและพัฒนาวัด เลี้ยวทางการที่อยู่หมู่บ้านใกล้เคียงกันได้ชวนกันไปพัฒนาวัด พัฒนาหมู่บ้าน เลี้ยวที่เป็นลูกเลี้ยวชาวม่านและนักเรียนได้กระตุ้นให้เลี้ยวสนใจในการปกครองท้องถิ่น เช่น เรื่องสภาพแวดล้อม การเข้าร่วมกลุ่มในหมู่บ้าน และการเลือกตั้ง เป็นต้น

ส่วนที่ 2 ทักษะของเลี้ยวตั้งเดิม เลี้ยวทางการ และประชาชนถึงอำเภอเมือยน้อย ที่มีต่อโครงการผูกเลี้ยวทางการและการผูกเลี้ยวตั้งเดิม

1. ทักษะของเลี้ยวตั้งเดิมและเลี้ยวทางการที่มีต่อโครงการผูกเลี้ยวทางการ พบว่าส่วนใหญ่เห็นว่าโครงการผูกเลี้ยวทางการที่ มีมากที่สุดคือร้อยละ 83.2 เป็นเลี้ยวตั้งเดิมร้อยละ 78.8 เป็นเลี้ยวทางการร้อยละ 87.3 ซึ่งมีความแตกต่างกันไม่มากนัก รองลงมาเห็นว่าโครงการผูกเลี้ยวทางการไม่ดี มีร้อยละ 14.5 เป็นเลี้ยวตั้งเดิม ร้อยละ 16.3 เป็นเลี้ยวทางการร้อยละ 12.7 (ตารางที่ 6.3)

ตารางที่ 6.3

อัตราร้อยละเกี่ยวกับทัศนคติของเลี้ยวตั้งเดิมและเลี้ยวทางการที่มีต่อโครงการผูกเลี้ยวทางการ

ทัศนคติต่อโครงการผูกเลี้ยว ทางการ	เลี้ยวตั้งเดิม	เลี้ยวทางการ	รวม
ดี	78.8 (82)	87.3 (96)	83.2 (178)
ไม่ดี	16.3 (17)	12.7 (14)	14.5 (31)
เฉย ๆ	4.8 (5)	-	2.3 (5)
รวม	100.0 (104)	100.0 (110)	100.0 (214)

เลี้ยวตั้งเดิมส่วนใหญ่เห็นว่าโครงการผูกเลี้ยวทางการดี เป็นเหตุเพราะ
เป็นการรักษาระยะที่อันดีงาม และสร้างเสริมความรักใคร่สนิทสนมกลมเกลียวกัน
เลี้ยวทางการเห็นว่าโครงการผูกเลี้ยวทางการดี ก็เพราะการผูกเลี้ยวทางการทำพิธี
โลกร้างสะอาด ๆ ๑ ทำให้มีความรักกัน รู้จักกันอย่างกว้างขวาง

เลี้ยวโค้งเดิมส่วนน้อยเห็นว่าโครงการผูกเลี้ยวทางการไม่ดี เนื่องจาก การผูกเลี้ยวทางการมีจำนวนมาก อาจไม่คุ้มค่าที่ควร ทั้งเลี้ยวไม่รู้จักกันมาก่อน เกรงว่าจะเข้ากันไม่ได้ สำหรับเหตุผลของเลี้ยวทางการที่เห็นว่าโครงการผูกเลี้ยว ทางการไม่ดี เห็นว่าส่วนใหญ่เลี้ยวทางการไม่เคยรู้จักกันมาก่อน เกรงว่าจะสนิทสนม กันยาก

2. ทศนคติของเลี้ยวโค้งเดิม และเลี้ยวทางการต่อโครงการผูกเลี้ยวทางการ ว่าควรมีหรือไม่ควรมีต่อไป

ส่วนใหญ่ผู้เลี้ยวเห็นว่าควรมีการผูกเลี้ยวทางการต่อไป มีมากที่สุดร้อยละ 85.5 เป็นเลี้ยวโค้งเดิมร้อยละ 81.7 เป็นเลี้ยวทางการร้อยละ 89.1 รองลงมา เห็นว่าไม่ควรมีการผูกเลี้ยวทางการ มีเพียงร้อยละ 8.4 เป็นเลี้ยวโค้งเดิมร้อยละ 9.6 และเลี้ยวทางการร้อยละ 7.3 (ดังตารางที่ 6.4)

ตารางที่ 6.4

อัตราร้อยละเกี่ยวกับทัศนคติของเลี้ยวโค้งเดิมและเลี้ยวทางการ ที่ถือว่าการผูกเลี้ยวทางการว่าควรมี หรือไม่ควรมีต่อไป

ทัศนคติต่อการผูกเลี้ยว ทางการ	เลี้ยวโค้งเดิม	เลี้ยวทางการ	รวม
ควรมี	81.7 (85)	89.1 (98)	85.5 (183)
ไม่ควรมี	9.6 (10)	7.3 (8)	8.4 (18)
ไม่ตอบ	8.7 (9)	3.6 (4)	6.1 (13)
รวม	100.0 (104)	100.0 (110)	100.0 (214)

เลี้ยวโค้งเกินส่วนใหญ่ที่เห็นว่าควรมีการผูกเลี้ยวทางการต่อไป มีเหตุผลว่าการผูกเลี้ยวทางการเป็นการฟื้นฟูประเพณีผูกเลี้ยวและเป็นการสร้างความรักความสามัคคี

ส่วนเลี้ยวทางการเห็นว่าควรมีการผูกเลี้ยวทางการต่อไป มีเหตุผลว่าเป็นการสร้างความรักใคร่กลมเกลียวกัน ทั้งมีพิธีใหญ่โต มีพยานมากมาย

เลี้ยวโค้งเกินส่วนน้อยที่เห็นว่าไม่ควรมีการผูกเลี้ยวทางการต่อไป มีเหตุผลว่าถ้าผูกเลี้ยวทางการมาก ๆ จะไม่ศักดิ์สิทธิ์ มีแต่ปริมาณ เกรงว่าจะไม่มีคุณภาพ เพราะดูเลี้ยวทางการไปไ้รักกันมาก่อน

เลี้ยวทางการส่วนน้อยเช่นกันที่เห็นว่าไม่ควรมีการผูกเลี้ยวทางการต่อไป เห็นว่าเลี้ยวทางการส่วนใหญ่ไม่เคยรู้จักกันมาก่อน กลัวว่าจะเป็นเพื่อนรักกันไ้ยาก

3. ทศนกิจของเลี้ยวโค้งเกินและเลี้ยวทางการที่มีต่อการผูกเลี้ยวโค้งเกิน (เปรียบเทียบกับเลี้ยวทางการ) ส่วนใหญ่เห็นว่าการผูกเลี้ยวทั้งแบบโค้งเกินและแบบทางการก็เท่า ๆ กัน มีมากที่สุดร้อยละ 60.7 เป็นเลี้ยวโค้งเกินร้อยละ 59.6 เลี้ยวทางการร้อยละ 61.8 รองลงมาเห็นว่าการผูกเลี้ยวทางการดีกว่า ร้อยละ 20.6 เห็นว่าการผูกเลี้ยวโค้งเกินดีกว่า มีน้อยที่สุดร้อยละ 18.7 (ดังตารางที่ 6.5)

ตารางที่ 6.5

อัตราร้อยละเกี่ยวกับทัศนคติของเสียทั้งเดิมและเสียทางการ
ที่มีต่อการถูกเสียทั้งเดิม (เปรียบเทียบกับเสียทางการ)

ทัศนคติต่อการถูกเสียทั้ง 2 แบบ	เสียทั้งเดิม	เสียทางการ	รวม
ถูกเสียแบบดั้งเดิมดีกว่า	22.1 (23)	15.5 (17)	18.7 (40)
ถูกเสียแบบทางการดีกว่า	18.3 (19)	22.7 (25)	20.6 (44)
ดีเท่า ๆ กันทั้งสองแบบ	59.6 (62)	61.8 (68)	60.7 (130)
รวม	100.0 (104)	100.0 (110)	100.0 (214)

เหตุผลของเสียทั้งเดิมที่ว่า การถูกเสียทั้ง 2 แบบก็เท่า ๆ กันก็คือ
การถูกเสียเป็นการสร้างความรักความสามัคคีเหมือนกัน และดูเสียให้ความ
ช่วยเหลือซึ่งกันและกันดีเท่า ๆ กัน เสียทางการเห็นว่าการถูกเสียทั้ง 2 แบบเป็น
การถูกมิตร ถูกเพื่อน เป็นการสร้างความสามัคคี เหมือนกัน

เสียวตั้งเดิมบางราย เห็นว่าการถูกเสียวตั้งเดิมดีกว่าเสียวทางการนั้นก็เพราะ
คู่เสียวส่วนใหญ่มีรากฐานมาจากความรักอยู่แล้ว หากได้ถูกเสียวก็ยิ่งจะทำให้รักกัน
ยิ่งขึ้น เสียวทางการบางรายเห็นว่าการถูกเสียวตั้งเดิมดีกว่า เพราะเป็นการกระทำ
ในครอบครัว และคู่เสียวก็รักกันจริง ๆ ช่วยเหลือกันจริง ๆ

เสียวตั้งเดิมบางราย เห็นว่าการถูกเสียวทางการดีกว่าเสียวตั้งเดิมนั้น ก็เพราะ
ว่าเสียวทางการสามารถถูกเสียวได้ครั้งละมาก ๆ และมีพิธีศักดิ์สิทธิ์ที่ ส่วนเสียวทางการบาง
รายเห็นว่า การถูกเสียวทางการดีกว่า เพราะจัดพิธีใหญ่โตดี ทำให้รู้จักกันกว้างขวาง
ยิ่งขึ้น แม้จะไม่รู้จักกันมาก่อน ก็อาจจะรักกันภายหลังได้

4. ทศนคติของประชาชนถึงอำเภอเบญจมาศที่มีต่อโครงการถูกเสียวทางการ
และการถูกเสียวตั้งเดิม

ก. จากการอภิปรายเป็นรายบุคคล (Individual discussion)
กระทำใน 9 หมู่บ้าน ๆ ละ 4 คน รวมจำนวน 36 คน โดยวิธี Accidental
Random Sampling สรุปได้ดังนี้.-

(1) ทศนคติเกี่ยวกับการถูกเสียวทางการ ส่วนใหญ่เห็นว่าการ
ถูกเสียวทางการเป็นเรื่องที่ดี และสนุกดี เพราะทำให้เกิดความสามัคคี แต่ส่วนน้อยเห็น
ว่าไม่เคยรู้จักคู่เสียวมาก่อน จึงไม่มีความแน่ใจว่าจะรักกันจริงเพียงใด

(2) ทศนคติเกี่ยวกับเสียวตั้งเดิมและเสียวทางการว่าการถูกเสียว
อย่างไหนจะดีกว่ากัน ไขข้อว่าการถูกเสียวทั้ง 2 แบบดีเท่า ๆ กัน ความเห็นที่ว่าการ
ถูกเสียวแบบตั้งเดิมนั้น เนื่องจากคู่เสียวบางรายรู้จักกันตั้งแต่เด็ก ๆ จึงมีความสนิท
สนมกันมาก่อน เมื่อถูกเสียวจะทำให้รักกันยิ่งขึ้น ส่วนเสียวทางการดีในแง่ที่จัดถูกเสียว
ได้ครั้งละหลาย ๆ คู่

(3) สาเหตุที่ผู้ถูกขูหาไม่ถูกเสี่ยวทางการ เมื่อวันที่ 29 พฤษภาคม 2523 ส่วนใหญ่เห็นว่าไม่มีเวลาไปร่วมเพราะยุ่งกับการทำงาน ทั้งไม่มีคนเข้าบ้าน และอายุก็มากแล้ว

(4) ทศนคติเกี่ยวกับการขูเสี่ยวทางการว่าควรจะมีต่อไปหรือไม่
ความเห็นส่วนใหญ่ เห็นว่าควรมีพิธีขูเสี่ยวทางการต่อไป เพราะจะได้รักษาประเพณีอันดีไว้ และควรขยายออกไปในระดับจังหวัดให้ทั่วประเทศ

๒. จากการอภิปรายเป็นกลุ่ม (Group discussion) กระทำใน 9 หมู่บ้าน ๆ ละ 2 กลุ่มรวมจำนวน 18 กลุ่ม การสุ่มตัวอย่างใช้วิธี Accidental Random Sampling สมาชิกกลุ่มละ 3-6 คน สรุปได้ดังนี้.-

(1) ทศนคติเกี่ยวกับการขูเสี่ยวทางการ ส่วนใหญ่กลุ่มเห็นว่า การขูเสี่ยวทางการก็ เพราะเป็นการส่งเสริมความรัก ความสามัคคี ทั้งจะได้ฟื้นฟู ประเพณีขูเสี่ยวอีกด้วย ส่วนน้อยเห็นว่าเสี่ยวบางคนนิสัยไม่ตรงกัน อาจเข้ากันไม่ได้ ซึ่งจะเป็นผลเสียต่อการขูเสี่ยว การขูเสี่ยวแบบดั้งเดิมส่วนใหญ่มีรากฐานมาจาก ความรู้จักมักคุ้นกัน และความรักใคร่สนิทสนมกันมาก่อน จึงมีผลดี

(2) ทศนคติเกี่ยวกับการขูเสี่ยวดั้งเดิมและเสี่ยวทางการว่า แบบไหนจะดีกว่ากัน

ส่วนใหญ่กลุ่มมีความเห็นว่า การขูเสี่ยวแบบดั้งเดิมและ การขูเสี่ยวแบบทางการจะมีข้อดีข้อด้อยต่าง เป็นอันว่า การขูเสี่ยวแบบดั้งเดิมนั้น ขูเสี่ยวส่วนใหญ่จะรักกันมาก่อน บางรายพ่อแม่รู้จักกัน ลูกหลานก็รักใคร่กันเสมือนเป็น ลูกแม่เดียวกัน เมื่อขูเสี่ยวกันแล้วก็ยิ่งจะทำให้รักกัน สนิทสนมกันมากขึ้น และจะได้ช่วยเหลือกันยิ่งขึ้น

กลุ่มมีความเห็นว่าเสียทางการแม้มูลเสียจะไม่รู้จักกันมาก่อน ไม่สนใจต่อกัน เมื่อผูกเสียแล้วอาจจะทำให้รักและสนิทสนมกลมเกลียวกัน นอกจากนี้ กลุ่มเห็นว่าเสียทางการยังจักพิถีพิถันโคตี และมีข้าราชการผู้ใหญ่มากมายมาเป็นพยาน

(3) สาเหตุที่สมาชิกกลุ่มไม่ผูกเสียทางการก็เพราะว่า ส่วนใหญ่ติดธุระ เช่น ต้องเลี้ยงลูก กำลังปลูกบ้าน และต้องทำงานในไร่ จึงไม่ได้มาสมัครผูกเสีย รองลงมาติดธุระคือ อายุมากแล้ว บางรายเห็นว่าตัวเองชรา อายุจึงไม่อยากจะเข้าพิธีผูกเสีย และมีผู้สมัครบางรายกลัวเสียไม่มาในพิธีจึงไม่ได้ผูกเสีย

(4) หักสนธิเกี่ยวกับการจะมีพิธีผูกเสียทางการต่อไปอีกหรือไม่

สมาชิกกลุ่มส่วนใหญ่มีความเห็นว่า ควรมีพิธีผูกเสียทางการต่อไป เพราะจะได้รักษาประเพณีที่ดีนี้เอาไว้ให้นานที่สุด เพื่อจะได้สร้างความรักใคร่กลมเกลียวกันอย่างกว้างขวาง และอยากจะทำให้มีการขยายการผูกเสียวาระกับจังหวัดออกไป

สรุป หักสนธิของเสียดั้งเดิม เสียทางการและประชาชนกิ่งอำเภอเปือยน้อยที่มีต่อโครงการผูกเสียทางการและการผูกเสียดั้งเดิม

หักสนธิของเสียดั้งเดิม และเสียทางการที่มีต่อโครงการผูกเสียทางการนั้น พบว่าส่วนใหญ่เห็นว่าโครงการผูกเสียทางการดี เป็นเสียดั้งเดิมและเสียทางการร้อยละ 76.8 และ 83.7 ตามลำดับ และเห็นว่าควรมีการผูกเสียทางการต่อไป ความเห็นเกี่ยวกับการผูกเสียทั้ง 2 แบบนี้เห็นว่าดีเท่า ๆ กัน

หักสนธิของประชาชนกิ่งอำเภอเปือยน้อยที่มีต่อโครงการผูกเสียทางการนั้น จากผลอภิปรายเป็นรายบุคคลและอภิปรายกลุ่ม อาจสรุปได้ว่าโครงการผูกเสียทางการเป็นโครงการที่ดี เพราะทำให้เกิดความสามัคคี ควรมีการผูกเสียทางการต่อไป เพราะจะได้รักษาประเพณีอันดีงามไว้ และควรขยายการผูกเสียทางการออกไปในระดับจังหวัดทั่วประเทศ และเห็นว่าการผูกเสียทั้ง 2 แบบดีเท่า ๆ กัน แต่ที่คนละอย่าง สาเหตุที่เขาไม่ได้ผูกเสียทางการนั้น ส่วนใหญ่เห็นว่าไม่มีเวลา ไม่มีคนเข้าบ้าน บางรายมีอายุมาก